

ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สื่อมวลชนกับความรู้ เรื่องสิ่งแวดลอม
ของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัด เชียงใหม่

นายศรีธรรม โรจนสุพจน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท สาขาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-579-067-2

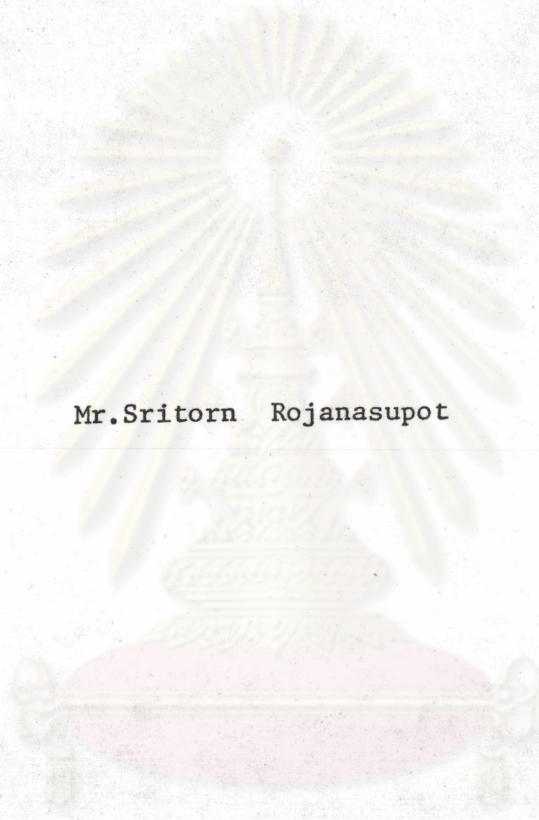
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017755

119809910

THE CORRELATION BETWEEN MASS MEDIA USE AND ENVIRONMENT KNOWLEDGE
OF THE PEOPLE IN AMPHOE MUANG, CHIANG MAI

Mr.Sritorn Rojanasupot

ศูนย์วิทยุกระจายเสียง
สภามหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Public Relations
Graduate School
Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-579-067-2

ศรีธรรม ไรจนสุพจน์ : ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สื่อมวลชนกับความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อม
ของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ (THE CORRELATION BETWEEN MASS
MEDIA USE AND ENVIRONMENT KNOWLEDGE OF THE PEOPLE IN AMPHOE MUANG,
CHIANG MAI) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ประมะ สตะเวทิน, 82 หน้า. ISBN 974-579-067-2

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สื่อมวลชนกับความรู้เรื่อง
สิ่งแวดล้อมของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีจำนวนทั้งสิ้น
300 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การ
แจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การหาค่าสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์แบบพาร์เซียง และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ซึ่งประมวลผลโดยคอมพิวเตอร์โปรแกรม
สำเร็จรูป SPSSx

ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

1. ประชาชน 1 ใน 3 อ่านหนังสือพิมพ์แบบเจาะจงในระดับปานกลาง ประชาชนเกือบครึ่ง
อ่านหนังสือพิมพ์แบบทั่วไปในระดับมากที่สุด ประเภทของข่าวสารที่ประชาชนนิยมอ่านมากที่สุด ได้แก่
ข่าวหน้าหนึ่ง ส่วนการดูโทรทัศน์นั้น ประชาชนเกือบ 1 ใน 3 ดูโทรทัศน์แบบเจาะจงในระดับปานกลาง
ประชาชนส่วนใหญ่ดูโทรทัศน์แบบทั่วไปในระดับมากที่สุด ประเภทของข่าวสารที่ประชาชนนิยมดูมากที่สุด
ได้แก่รายการข่าว และวิเคราะห์ข่าว
2. การอ่านหนังสือพิมพ์และการดูโทรทัศน์ทั้งแบบเจาะจงและแบบทั่วไปมีความสัมพันธ์เชิงบวก
กับความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อม แต่การอ่านหนังสือพิมพ์แบบเจาะจงมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความรู้เรื่อง
สิ่งแวดล้อมสูงกว่าการอ่านหนังสือพิมพ์แบบทั่วไป และการดูโทรทัศน์แบบเจาะจงมีความสัมพันธ์เชิงบวก
กับความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมสูงกว่าการดูโทรทัศน์แบบทั่วไป
3. ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อม
4. การอ่านหนังสือพิมพ์และการดูโทรทัศน์ทั้งแบบเจาะจงและแบบทั่วไปยังคงมีความสัมพันธ์
เชิงบวกกับความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อม เมื่อควบคุมระดับการศึกษา
5. การอ่านหนังสือพิมพ์และการดูโทรทัศน์แบบเจาะจงสามารถใช้เป็นดัชนีอธิบายความรู้
เรื่องสิ่งแวดล้อมได้ดีที่สุด รองลงมาได้แก่ระดับการศึกษา และการอ่านหนังสือพิมพ์และการดูโทรทัศน์
แบบทั่วไป ตามลำดับ

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์

สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ

ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

SRIORN ROJANASUPOT : THE CORRELATION BETWEEN MASS MEDIA USE AND ENVIRONMENT KNOWLEDGE OF THE PEOPLE IN AMPHOE MUANG, CHIANG MAI.

THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. PARAMA SATAWEDIN, Ph.D. 82 PP.

ISBN 974-579-067-2

The purpose of this study was to examine the correlation between mass media use and environment knowledge of the people in Amphoe Muang, Chiang Mai. Questionnaires were used to collect data from a total of 300 samples. Frequency, percentage, mean, Pearson's product moment correlation coefficient, partial correlation coefficient and stepwise multiple regression were employed for the analysis of data. SPSSx program was used for data processing.

The results of the study were as follows:

1. One-third of the people specifically read environment topics from newspapers at moderate level. Nearly 50 % of the people read general topics from newspapers at the highest level. Reading the front-page news was preferred by most of them. Nearly one-third of the people specifically watched environment topics from televisions at moderate level. Most of them watched general topics from televisions at the highest level. Watching news and news criticism programs were preferred by most of the people.

2. Both specific and general use of newspapers and televisions positively correlated with environment knowledge. But specific reading correlated with environment knowledge higher than did general reading. Specific watching correlated with environment knowledge higher than did general watching.

3. Educational level positively correlated with environment knowledge.

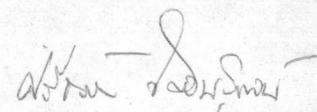
4. Both specific and general use of newspapers and televisions still positively correlated with environment knowledge when educational level was controlled.

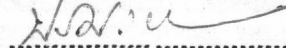
5. Priorities of variables able to explain environment knowledge were specific use of newspapers and televisions, educational level and general use of newspapers and televisions respectively.

ภาควิชา ...การประชาสัมพันธ์.....

สาขาวิชา ...เกษตรศาสตร์พัฒนาการ.....

ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ประมะ สตะเวทิน อาจารย์ที่ปรึกษา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชนี เขยจรรยา และ อาจารย์ ดร.วิเชียร เกตุสิงห์ กรรมการ
สอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ตลอดการวิจัยครั้งนี้

ศรีธรรม โรจนสุทจน์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์.....	5
ปัญหาที่วิจัย.....	5
สมมติฐาน.....	6
ตัวแปรในการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	7
คำจำกัดความในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	26
ประชากร.....	26
กลุ่มตัวอย่าง.....	26
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	28
การทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ.....	29
เกณฑ์การให้คะแนน เพื่อการคำนวณและความหมาย.....	29
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
4. ผลการวิจัย.....	32

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	48
รายการอ้างอิง.....	59
ภาคผนวก.....	63
ภาคผนวก ก.....	68
ภาคผนวก ข.....	76
ประวัติผู้เขียน.....	82

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของประชาชนที่อ่านหนังสือพิมพ์แบบเจาะจง.....	33
2	จำนวนและร้อยละของประชาชนที่อ่านหนังสือพิมพ์แบบทั่วไป.....	34
3	ค่าเฉลี่ยในการอ่านข่าวสารประเภทต่างๆ ของประชาชน.....	34
4	จำนวนและร้อยละของประชาชนที่ดูโทรทัศน์แบบเจาะจง.....	36
5	จำนวนและร้อยละของประชาชนที่ดูโทรทัศน์แบบทั่วไป.....	37
6	ค่าเฉลี่ยในการดูข่าวสารประเภทต่าง ๆ ของประชาชน.....	38
7	จำนวนและร้อยละของประชาชนที่มีความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อม ระดับต่าง ๆ	39
8	จำนวนและร้อยละของประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่าง ๆ	40
9	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างการใช้สื่อมวลชนกับ ความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อม.....	41
10	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างระดับการศึกษา กับความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อม.....	43
11	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพาร์เซี่ยลระหว่างการใช้ สื่อมวลชนกับความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อม.....	44
12	การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเพื่อหาลำดับความสำคัญของ ตัวแปรที่สามารถใช้เป็นตัวชี้วัดอธิบายความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อม	45
13	การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเพื่อหาลำดับความสำคัญของ ตัวแปรที่สามารถใช้เป็นตัวชี้วัดอธิบายความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อม.....	46